

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Lukáš Desenský

Téma: Modifikace společného jmění manželů

Oponent diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Diplomová práce předložená k obhajobě Lukášem Desenským je zaměřena na zajímavé a velmi praktické téma. Modifikace společného jmění manželů jsou tradičním prostředkem změny zákonné podoby tohoto majetkového společenství manželů. Zákonná úprava modifikací, ať již na základě uzavřené smlouvy, nebo na základě rozhodnutí, je v tuzemské úpravě připuštěna dlouhodobě. Teprve v souvislosti s přijetím stávajícího občanského zákoníku však došlo k jasnému odlišení jednotlivých režimů společného jmění manželů a současně též ke značnému rozšíření úpravy smlouveného režimu, resp. režimu založeného rozhodnutím soudu. Tato nová koncepce vzbuzuje od počátku poměrně značnou pozornost nauky a projevila se již v řadě konkrétních poměrně obsáhlých literárních výstupů. Již jen snaha o shrnutí dosavadních publikovaných závěrů, které jsou mnohdy značně nejednotné a neustálené, je jistě dostatečným důvodem pro zpracování dané problematiky v podobě diplomové práce. Volbu samotného tématu je tak třeba jednoznačně pochválit.

Samotné oponentní posouzení však nutně musí reflektovat skutečnost, že jde již o druhou práci, kterou diplomant na toto téma k obhajobě předkládá. První verze byla sice k obhajobě připuštěna, důvodem však byla především snaha dát diplomantovi prostor pro vysvětlení zásadních výtek k jeho práci a jejich případnému obhájení. Tohoto cíle se však autorovi nepodařilo dosáhnout. Je zřejmé, že posouzení aktuální práce se nemůže vyhnout srovnání s variantou předchozí s tím, že bližší pozornost by měla být zacílena především na zlepšení v oblastech, ke kterým směřovaly největší výhrady – tedy k systematickému členění textu a k práci s užitými zdroji.

Hned na úvod je možné konstatovat, že systematika práce je lepší. Odevzdaný text je rozčleněn, pomineme-li *Úvod* a *Závěr*, do tří částí. První je nazvána *Společné jmění manželů* a je zaměřena na obecné vstupní pojednání o tomto institutu. Druhou část autor nazval *Smluvený manželský majetkový režim*, třetí pak *Správa ve smluveném manželském majetkovém režimu*. Z uvedené rozvržení je však zřejmé, že autor systematiku práce sice vylepšil, dříve učiněné výhrady si však vzal k srdci jen z části. Základní struktura práce by totiž na první pohled mohla naznačovat, že jejím cílem je pouze rozbor smlouveného režimu společného jmění manželů. Autor má však dle zadání upřít svou pozornost i k úpravě modifikace založené rozhodnutím soudu. Při bližším pohledu na vnitřní strukturu jednotlivých částí tak opravdu činí. Zmíněná část *Smluvený manželský majetkový režim* se totiž vnitřně člení na podkapitoly *Společné jmění manželů v zákonném režimu* (3.1), *Společné jmění manželů ve smluveném režimu* (3.2) a *Společné jmění manželů v režimu založeném rozhodnutím soudu* (3.3). Pojednání zaměřené dle svého obecného názvu jen na smluvený manželský majetkový režim je tedy zacíleno v konečném důsledku na všechny režimy společného jmění. Stejně autor

postupuje i v případě partie věnované správě společného jmění manželů. I tak je však možné stávající členění práce považovat za posun v porovnání s prací předchozí.

Velmi dobře se naopak autor vypořádal s druhou z uvedených výhrad. Práce je ve stávající podobě doplněna rozsáhlým poznámkovým aparátem, který odráží rozsah práce autora s užitými odbornými zdroji. V samotném textu jsou pak zřetelně vyznačeny doslovně převzaté pasáže jiných autorů (kurzívou a v uvozovkách). Přebírání informací, aniž by zdroj přímo citován (např. poznámka pod čarou č. 13, by jistě zasloužila uvedení zdroje, z něž byla polská úprava čerpána), je tak již jen ojedinělým jevem. Autor se uvedených zdrojů v převážném rozsahu práce přidržuje. Jeho text je tak především zdařilým kompilátem dosavadních publikačních výstupů. Není však prost ani vlastních úvah. Na řadě míst se autor přiklání k některé z více výkladových variant a svojí volbu odůvodňuje. Je potěšující, že se nebojí přiklonit i k závěrům odlišným od těch, které zaujal oponent jeho práce. Lze jen podotknout, že určitá témata věcně do jeho výkladu nespádají a autor nijak blíže nezdůvodňuje, proč je do svého pojednání zařadil. Příkladem může být kap. 3.2.5 (*Vypořádání společného jmění manželů dohodou*). Je zjevné, že nejde o smluvený režim SJM, do části zaměřené na smluvené modifikace tedy jistě nepatří.

Formální úroveň zpracování je na odpovídající úrovni. V práci je sice možné nalézt určité množství prohrěšků proti pravidlům pravopisu, jejich počet je však omezený a čtenáře při čtení práce nijak výrazněji nerozptylují. Dobré je i vyjadřování autora - text je psán srozumitelným jazykem, právní terminologie je užívána bez větších zaváhání.

Je tedy možné shrnout, že práce doznala oproti první verzi řady podstatných změn k lepšímu. V systematicke členění tématu zůstal autor pouze na půli cesty, užívání odborných zdrojů je však na odpovídající úrovni. Práci proto k obhajobě **doporučuji**. Výsledná známka by měla odrážet jak výše uvedené posouzení, tak i samotný výkon diplomanta při obhajobě.

Otázky:

- 1) Jak je to s možným výmazem smluv o manželském majetkovém režimu z evidencí vedených Notářskou komorou?
- 2) Má podle Vás dohoda předvídaná v § 735 obč. zák. modifikační účinky?

V Plzni dne 2. června 2020

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.